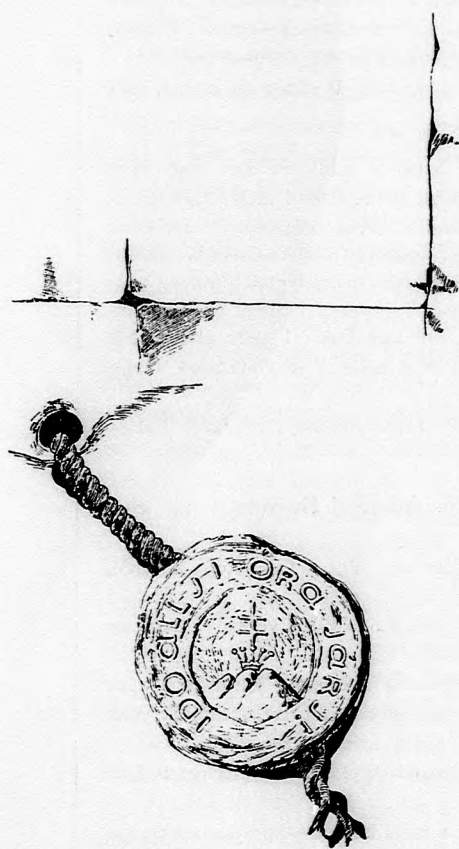

ELŐKELŐ: :VILÁG

•HETENKÉNT MEGJELENŐ FOLYÓÍRAT.
•A MAGYAR NEMES-TÁRSASÁG SZÁMÁRA.

ELŐKELŐ VILÁG

hetenkint (szerdán) megjelenő szépirodalmi és társadalmi folyóirat a magyar nemes társaság számára.

Előfizetési ára: Egész évre . . . 16.— Egyes szám . . . —.40	Szerkeszti és kiadja: Iengyel Gizella.	Szerk. és kiadóhivatal: BUDAPEST, VII. ker., István-út 40. szám.
--	--	--

Sport.

Egy láb, egy kar, egy orr és hat fog, ez a hivatalos eredménye a berlini válogatott football csapat itteni küzdelmének, nem is számítva a 18:0 eredményt. Hogy győztek és mikép győztek, azt hiszem, az egészen mellékes, a különben is oly sikerdús játéknál, a hol amerikai modorban, karok és lábak törnek ki, a mentők két kocsival is alig tudnak elegendő segítséget nyújtani. Ha valahol kilátás van rá, hogy egy ember betörheti a maga vagy más fejét, a rendőrség azonnal közbe szokott lépni, míg utabban a football játéknál előre számítanak a mentők a kötözésre s a rendőrség pedig hivatalból s hivatalon kívül nézi a verekedést. Mert tisztelet a footballnak, nem más ez, mint egy szabályokhoz kötött verekedés. Mert a mely játékban az ki van mondva, hogy hátulról nem szabad senkit fellökni, ott magától értetődik, hogy előlről szabad. És mi még Berlinből, sőt Koppenhágából kérünk csapatokat, hogy annál szebb töréseket s ütéseket kaphassunk. S végeredmény a szégyenteljes legyőzetés s a durva modor elsajátítása a sportban. Bizony az a haszon, a mi a nézőközönségtől begyűl, közönségtől sem éri meg, hogy elsajátítsuk az ilyen csapatok majdnem ripők szokásait!

De hát ma még uralkodik a football-láz, hiába szól, vagy ír ellene az ember, nem lehet csökkenteni az ujdonság iránti kedvet.

Huszonötödikén tartotta meg az atlétikai klub a jubiláris év első versenyét: a crosscontryt, melyre az idegen egyletek közül az egyetemi atléta-klub és az úszó-egylet küldte ki csapatait. A verseny az atléta-klub ötös csapatának, melynek tagjai Purth Béla, K. Simó Ferenc, Bredl Pál, Róth Sándor és Nuber Gusztáv voltak, könnyű győzelmével végződött, a mennyiben a beérkezési pontszámok összege nála 27 volt az úszók 42 és a B. E. A. C. 60 száma ellen. A verseny Kispest és Kossuthfalva vidékén folyt le, körülbelül 10 km. távolságon, mit atlétáink 31 perc alatt tettek meg. A versenyzőket a klub lovas tagjai kísérték át a nagyon is változatos talaju terepen.

Május hónapban még az úszók fognak egy ilyen mezei versenyt rendezni, hol az egyletek ismét találkoztát adhatnak egymásnak.

Szombaton és vasárnap tartotta meg a M. Atletikai Szövetség az első vivó bajnokságot kard és vitőrrre.

Számosan jelentkeztek a vivóversenyre úgy a katonai, mint polgári vivók köréből. Körülbelül harmincan bocsáttattak a döntő mérkőzésre vasárnap, mely a Vigadóban tartatott meg, még pedig a kora reggeltől késő estig, mikor is eldült a verseny, kardban dr. Porteleky László, törben Mészáros Erwin győzelmével.

Mind a két atléta megérdemli a díszes jelzöt, mivel a Szövetség felruházza, mert mind a kettő ritka szorgalmával annyira vitte a vivás művészetét, hogy mindig csak dicsőséget szerezhetnek a magyar vivók nevének.

A győztesek s a jobban pontozottak érmet, diszoklevelet s a miniszteriumtól és magánosoktól felajánlott tiszteletdíjat nyerik.

Ez a bajnokság csak egy évre szól, ellentétben a most kiirandó klub-bajnoksággal, mely háromszor nyerendő meg, de örökös. Az első mérkőzés talán már tavasszal lesz megtartva.

s. f.

ELŐKELŐ VILÁG

Szerkeszti és kiadja: LENGYEL GIZELLA.

Æ katolikus egyetem hovahelyezése.

Az az élénk vita, mely a katolikus egyetem tervei körül folyik, egész sorát a kérdéseknek vetette szőnyegre. E kérdések között egyik legfontosabb az: Magyarország melyik városában állitassék fel az új egyetem?

Debrecen, Szeged, Szombathely: ezek azok a nevek, melyekért a különböző érdekek szóval és tollal harcba siettek. Mindenkinek meg van a maga *pro-* és *contra-*tábor, hangsúlyozva ennek, vagy annak előnyeit, a melyekből úgy a város, mint az ott létesítendő intézet a maguk hasznát látják.

Ily fontosságu kérdésekben, mint az új egyetem e kérdése, kötelességünknek tartjuk, hogy véleményünket mi is a mérlegbe vessük.

Elismerjük, hogy mind három tervbe vett városra nézve nagy kulturális haszon háramolnék abból, ha egyetem diszitené őket, számos diákot szerezve ekként lakosokul, kik anyagi előnyöket jutattnának a polgárságnak: a háziuraktól a kereskedőig. E kicsinyes érdekek mellett azonban a katolikus egyetem — szerintünk — más hivatásnak kell, hogy szolgáljon. Jelégéje — a katolikus vallás — mely már a nevében foglaltatik, mutatja tájékosabban az irányt, melyben felvirágoztatására törekednie kell. Egy *katholikus* egyetem székhelye pedig más város nem lehet, mint fővárosunk, *Budapest*, a hol a vallás, és éppen a keresztény üdvözítő vallás, a legelhanyagoltabb.

Annak a nagy kultusznak, melylyel a Szulamithok és Barkochbák városában, a Mózes-vallás szinte dicsekvőleg agítálni kezd az utóbbi években, valósággal egyensúlyozója lenne a katolikus szellemben vezetett egyetem, hol ifjaink vallási nevelést, hitet nyerének, a mi a mai szerb-utcai palotában lehetetlen. A századvég szofistái s a hitetlenség szomorú példái, a melyekkel Budapest társadalma valósággal tultömött, *megkívánják* a vallási nevelést, az ifjabb generáció számára, mert ha ez a fejlődés így halad, nemsokára már senki sem fog Istenben hinni fővárosunkban; senki... legfeljebb Szulamith közönsége — a maga módja szerint.

Másik és szintén igen fontos érve a mi tervünknek az, hogy Budapest — különösen „Ős-Buda“ létesítése óta — szédítő gyorsasággal veszti erkölcsösségét. Az a mind egyre zajosabban divó éjjeli élet, mely nálunk felburjánzott, — megbotránkoztatásul üsztestéses családainknak s mételyül az ifjuságnak, — csak egy gyógyszer által irtható ki: a vallási nevelés által. Ifjuságunk — különösen az egyetemi ifjuság — leszokott már, mondhatni magáról az imádságról is, s a vallástalanság levegőjével magukba szivják mindazt a rosszat, a miből az ambíció nélküli élet fáradt, unott kedvetlensége fakad. Az ifjuság természetes könnyelműsége bennök, a mely az életet csak szépnek, könnyűnek látja, nem ad nekik erőt arra, hogy azt komolyan vegyék s hittel bizva a jövőben attól mást is várjanak, ne csak könnyű sikereket, látszólagos boldogságot, muló gyönyöröket. A mely nép pedig nem gondolkodik, nem érez és nem ambicionál, az sohasem lehet erős, kitartó és önálló. A hitetlen ember csak azt látja, hogy minden küzdelemnek egy a vége s nem hiven a lélek örökkévalóságában, nem tulajdonit becsét annak sem, a mi az életben a legnagyobb tényező: az idealizmus.

Ezt oltani az ifjuságba, *ez* a hivatása a létesítendő katolikus egyetemnek s ezért nem lehet máshol helye, mint Budapesten. A vidék csak anyagi hasznót nyerne vele, míg itt az erkölcsi a főtényező. S ha Budapestet elárasztotta az új, friss, egészséges vízzel, *ez* az egész országra haszonnal jár, mert hiszen a főváros a szive az országnak, innen nyeri lüktetését az egész vidék is.

(Xavér.)

Áldjon meg az Isten . . .*)

Irta: SZ. SZIGETHY VILMOS.

»A hajnali szellő csókdossa szeliden
A réti virágot . . .«
A te mosolyodra kiderül az égbolt,
Elpihen az átok!
Én meg örömben zokogni szeretnék,
Hogy az enyém lettél . . .
Áldjon meg az Isten, áldó két kezével,
A mért megszerettél.

Idegen volt eddig én előttem minden,
Minden a világon;
Nap sosem sütött rám, nekem nem dalolt a
Madár sem az ágon.
Hidegedő szívem most kezd melegedni,
A te két szemednél . . .
Áldjon meg az Isten, áldó két kezével,
A mért megszerettél.

Te vagy a boldogság, te vagy a reménység,
Szívem rózsafája;
Ha te szeretsz édes, beszéljen a világ,
Mit sem adok rája;
Azt zengi csak ajkam, örömtől repesve,
Hogy az enyém lettél . . .
Áldjon meg az Isten, áldó két kezével,
A mért megszerettél.

Költemény a szivről.

— Az Előkelő Világ pályázata. —

Budapest, május 2.

Nemrégiben pályázatot hirdettünk költeményre, a melynek tárgya a szív lett volna. A pályázat határideje lejárt, számos pályamű érkezett be, ám költői munkát ezek között nem találtunk. A pályaművek felett ítélkezők (Bárony István és Krudy Gyula urak) kijelentették, hogy a harmincöt, különböző terjedelmű költemények között nem akadt egy sem, a melyik kiválóságával feltűnt volna. A két előkelő író — a kik felkérésünkre kegyesek voltak a pályázat felett való döntést elvállalni — ítélete fölül áll minden kritikán, mi alább csak jelentésünket szerkesztjük meg, a mely így szól:

A beérkezett harmincöt költemény között igen sok volt az üres rímpengetés és a gyarló bombaszt-halmozás. Igazán elszomorító, hogy mily kevés kedély és poézis vagyon a versenyző ifju generációban. (Hisz e pályázatot nem hivatalos költők számára irtuk ki — és ez lebegett a pályabírák előtt is — hanem fiatal leányok, fiatal férfiak számára, a kiktől valami romantikus, szép gondolatot vártunk, valamit, a mi nem sablonos, valamit, a mi meglepő.)

Két verset találtunk, a melyik kivált a többi közül. A jeligéjük ez: „Pereat mundus“ (27.) és „Idő állj, óra járj“ (19.). A két költemény, ha nem is abszolút jó, mindenesetre némi figyelmet érdemel azokért a szép gondolatokért, a melyeket bennük felfedeztünk. A „Pereat mundus“ jeligéjű vers szerzője így ir egy helyen:

Sötétségben járok, felkutatok mindent,
Fent az égben vagyok, keresem az Istent!
Idelent a földön szivre nem találtam!
Azt hittem, találok fent a mennyországban! . . .
Sugárözön támadt. Hamar rátaláltam,
Ott ült zsörtölődve — az Ur — haragjában!
Trónusa napsugár s szivárványból szöve,
És ő maga tépett ruhába öltözve!

*) Az ifju szerző sajtó alatt levő III-dik kötetéből vettük át azt a csinos, hangulatteljes költeményt, melynek címe: »Troubadour a királykisasszonynak«.

Körülötte a nép, kik réges-rég holtak,
 Idelenn a földön mind koldusok voltak!
 Mellette lámpásnak egy üstökös fénylett,
 Előtte egy nagy könyv s bele-bele nézett.
 Gyémántos kötésű, szinarany a lapja,
 Irva alig egy-két ritka sor volt rajta.
 — Ez hát a szív könyve, a mely után vágytam! . . .
 A melyért a földet hasztalan bejártam! ?
 Reszketve meghúszom magam egy szögletbe,
 Néha-néha félve, lopva feltekintve.
 — S az Úr egy angyalát segítségül hiva:
 A sok koldus nevét mind a könyvbe írja! . . .

Majd így fejezi be költeményét:

Ébredzem. A nap lement réges-régen,
 Haragos fellegek ülnek fent az égen! . . .
 Sötétség. Mennydörög! Végítélet napja! . . .
 A szél az esőt az ablakomba csapja!
 Éjszaka. Villámlik! Haragszik az Isten!
 Itt jár körülöttünk, szívet keres itt lenn! . . .

A költemény címe „Álom“ és leginkább technikai fogyatékosága miatt nem részesülhet dicséretben.

A másik felemlítésre méltó költemény címe „A szív“, jeligeje „Idő állj, óra járj“.

Nem oly hideg az éjszak jege,
 Mely minden életet megöl,
 Nem oly könyörtelen a pártos,
 A mely honára tör —

Ha már gyűlöl.

T. i. a szív. A költeményt — bár szép gondolatok vannak benne — mellőznünk kellett.

Beérkezett még egy figyelemreméltó pályamunka is, a melyiknek a címe: „Szívet szívért“. (Költemény prózában) (!) Ám, miután ez a pályázat első követelményének nem felelt meg — t. i. nem rimes sorokban íródott — teljesen versenyen kívül áll.

Mi nem nyugszunk meg az eredménytelenségben és a pályázatot újra kiírjuk. Két hónappal meghosszabbítjuk a határidőt és július hó 15-ik napját jelöljük ki határnapul. Reméljük, hogy jobb verseket kapunk.

A pályázat azon föltételét, a mely szerint a pályázó költeménynek a szivről kellene szólni, elvetjük. Minden megszorítás nélkül: egyszerűen pályázatot hirdetünk egy dalocskára, a mely lírai zöngésében énekelhet bármiről. Csak egy kis dalt kérünk; négy sor, öt sor: mindegy, csak szép legyen.

A költeményeket, a melyeket dicséretben részesítünk, közölni fogjuk. A pályanyertes költeményt diszkiadásunkban tesszük közzé.

A pályadíj — marad változatlanul — egy becses műví arany gyűrű, a mely két szívet ábrázol.

(—il—)

Megjegyzések a magyar iparról.

Irta: FRÖHLICHNÉ MÓRICZ PAULA.

Magunk között vagyunk, nem hallja idegen fül (még a „Vaterland“-é sem) így bátran megbeszélhetjük őszintén a pro és kontrát; ha kell akár seperhetünk is a házunk előtt.

Nagy és szép mondás az: „pártoljuk a hazai ipart,“ de nehezebb megtenni, mint kimondani. Mert a gazdag embernek könnyű pártolni: megfizeti „pártolás“ céljából a honi gyártmányt akár jó, akár rossz és használ mellette elsőrendű külföldi gyártmányt, ellenben a tömegnek nehéz a pártolás, mert ő életszükségleteit vásárolja és a magyar iparcikkek nem mindig fedezik ezt a szükségletet s gyakran drágábbak mint lenniök kellene. Külömböztessük meg hát a vásárló közönségből a gazdagokat a kiknek nemes hivatásuk van a pártolással szemben s haladjunk el mellettök: ök ugy és azt teszik, a mint tetszik a „pártoláson“ kívül . . .

Ezután jönnek a jómóduak, a kik egyszerre kiadnak nagyobb összeget, de csupán azért, hogy kiváló árut kapjanak, mert ezzel takarítják meg a „gyakran de rosszat“ vásárlás siralmas szükségletét.

Azután jönnek a szegények, a kiknek mindig csak kis összeg áll rendelkezésükre és így kényszerítve vannak a lehető legolcsóbbat választani a miért nálunk kivétel nélkül a legrosszabb árut kapni.

Ezeket figyeljük meg.

Mit tesz a vagyonos osztály? A magyar iparcikkek közül veszi a legjobbat pl. Kölber testvérek kocsijait, mert tíz más gyártmányú kocsit tesz feleslegessé. (Van Biharban egy falusi landauer, mely nénémemet hordozta fiatal leánykorukban és ha ma-holnap, mint nagymamák ülnek bele hazalátogatva: éppen olyan pompásan hordja őket majd, mint huszonöt évvel ezelőtt). Vesz szerszámokat Glasztól vagy más budapesti szíjgyártótól, mert majdnem az angol dolgokkal versenyeznek csint és tartósságot tekintve.

De azután tartózkodnak sok más magyar iparcikktól. Például: nem használnak feketeerdői üvegtáblákat, mert a cseh tábla tizszer annyi ideig tart, ellent áll mindennek, nem törik. Nem használnak magyar fayence edényeket mert a jó (a Zsolnay-féle) rop-pant drága, a másféle meg törékenyebb, tartatlanabb, mint az importált angol fayence.

A magyar posztó tényleg van olyan jó mint a morva: a brünni, de hol maradnak messze el mindketten az angol posztótól, mely elnyúlhatatlan és örökszép. Ezek a bizonyos takarékos emberek tehát angol posztót választanak.

A pécsi, ó-budai keztyűgyárak termékei nagyon drágák, ahhoz képest a milyen rosszak, de főleg a milyen idétlenek; (micsoda szabásu hüvelykujj! a kéz nyomorék-nak tűnik fel miatta). Persze ennél jobb a prágai és bécsi gyártmány, de a ki takarékoskodni akar és szereti a szépet: az angol, belga vagy francia keztyűt vásárol.

— Hogy van az, kedves barátnóm, hogy az ön keztyűje mindig hófehér? talán sohasem használja kétszer? . . . — kérdé multkor kíváncsian egyik hölgy a másikat. A kérdezett mosolyogva velett egy pillantást a barátnő hazai keztyűjére és azután odanyújtotta kezét alapos vizsgálatul. Két egész koronával drágább brüszeli keztyűt viselt, mint a másik, de micsoda bőrből készült . . . ha huszonnégyszer tisztították, akkor is visszanyerte eredeti hófehérségét, ugy simult a szabása a kézre, mintha ránőtt volna s azonkívül a varrások és gombok tartották magukat a mig csak a keztyű viselődött. (A magyar keztyűnek a varrása, gombja minduntalan bomlik).

Mi konkurálhat és pótolhatja Magyarországon a tyroli loden-gyártmányokat? Olyan kiválóak és olcsók, hogy előzönlük az országot.

De mutassanak nekem egy gyárat Magyarországon mely kiállja a versenyt a Riedel (Freiwaldau, Szilézia) vászoncikkeivel? (Vászonzsebkendő tucatja 3 kor. 50 fill. s a képzelhető legfinomabb patyolatnak méterje, 90 cm. széles, 3 kor., holott 6 kor.-ért sem kapja meg senki Budapesten.) Kaliwodánál (Bécs) 50 drb. törlóruha olyan áru mint a fővárosi vászonkereskedésekben 12. Hol kapni olyan árban nálunk árut, mint Beck döblingi gyárában, a mely egész csecsemő kelengyét szállít 24 és 50 koronától feljebb, stb. A párisi „Louvre“, „Bon-Marché“ házakat és olcsó árukat nem is említem, mert itt a kiállítás invenciója is felülmúlja nemcsak a jóság és olcsóságra minden nálunk létezőt.

Hol lehet nálunk olyan olcsó és elegáns tengerész fu-öltönyöket kapni, mint a milyeneket Lancaster and San szállít (vámossal együtt!) Porthmouthból? Pedig a mit nálunk kész gyermekruhát árulnak, nem készül a határon belül.

A nálunk megfizethetetlen szarvasbőrnadrágokat (lovagláshoz, vadászathoz) egy schwechati gyáros félárért szállítja, mint a legolcsóbb idevaló készítő.

Számtalan példát lehetne felsorolni . . . Azonban a következő kis epizód vigasztalóan szól a magyar ipar mellett.

Zemplénben A. grófnő délutáni teára a szomszédba kocsizott M. urnóhoz. Beszélgetés közben feltűnt neki az a pompás cipőske, mely finom eleganciával fedte a házi-asszony híres, csodaszép lábait. A cipő fehér bőrből készült, fekete lakk övvel és strasz csattal díszítve.

— Beh szép cipő! én is ilyet kaptam Párisból — szólott a grófnő.

— És mennyibe került?

— Harmine frankba.

— No látod!? ezeket Hrehuss Pál készítette husz koronáért és magad mondod, hogy éppen olyan . . .

Vegyük végül a szegény osztály bevásárlási forrását. Ez nagyon szomorú: a

ruházkodási cikkek (éppen mint az élelmi — tehát a legszükségesebb tényezők) — hallatlanul magas árt képviselnek más nagy városok áraihoz képest és csak ne menjünk tovább Bécsnél, a hol féláron tisztességesebben járhat a szegény ember, mint Budapesten. Hát még a vidéki városok!

Az szőgyenteljes, miképpen használják ki a vidéki kereskedők a lakosok szorultságát, tájékozatlanságát, izléstelenségét a maguk zsebének hasznára és a népség kárára.

Szőrnyűség látni és könnyű róla meggyőződni, hogy kevés kivétellel — és tisztisztelet ezen kivételeknek — a legmagasabb áron a legrosszabb portékát adják el.

Ezekért mindenki pártolja ugyan a magyar ipart, de viszont a magyar iparnak törekednie kellene a fogyasztó, a vevőközönség érdekében, hogy olcsóbb és sokkal jobb legyen.

Ne ismétlődjék az a botrányos eset, a mikor nem készült el (egészen egyszerűen!) a terminusra a megrendelt iparcikk és (most ismét csak természetesen és egyszerűen!) hiányozni fog az értékes és érdekes mű a párisi magyar kiállításról: a magyar indolencia miatt.

Égy falevél a szélforgatagban.

Irtá: CARMEN SYLVA.

(Folytatás.)

— Hát bűn az, ha én mindkét szülőmet egyformán szeretem?!

— A mi utaink szétváltak, válaszz te is közülünk.

— Anyámhoz akarok menni, — mondja oly halkán, mintha maga is megijedt volna saját szavaitól — de Wolfganggal.

Az apa e feleletet nem várta be; sokáig nem tudott szóhoz jutni. Ő eddig nem tudott gyermekeinek szenvedéseiről és küzdelmeiről, mert Elsbethtel volt elfoglalva.

Csak megfenyíteni akarta leányát s engedelmességre kényszeríteni. S ime távozni óhajt tőle, magának követelve öcsését, kit egyedül ő szeretett szenvedélyesen. A férfi szemei benső haragtól szikráztak.

— Jól van, anyádhoz fogsz menni; de előre mondom, hogy meg fogod bánni.

S elbocsátá Ist, ki föl akart futni öcséséhez, de most érzé először életében, hogy nem gyermek többé s meglássítá lépteit.

Igen, ő már nagy leány, 13 éves, ki maga határozott a saját és kis öcsese sorsa felett.

A lépcső elejéről szívzaggató sirás hallatszott és Wolfgang lefutva, egyenesen nővére karjai közé repült:

— A te állatkád! a te nyulacskádnak vége! Szemei megüvegesedtek! Megölték, az ajtó közé szoritották, mert utánad akart futni.

Isi ugy remegett, hogy a lépcsőre kellett ülnie. Wolfgang körülkarolta nyakát:

— Ah, Isi, a mi házinyulacskánk!

A leánykát elfulusztá a zokogás s könyei között is vigasztalóan szolt:

— Ne sirj, anyánkhoz, a mi anyánkhoz megyünk!

A fiucska egyszerre lecsendesül, elkomolyodva néz Isire, mint egy öreg, ki nagy aggodalmakkal küzd, kérdve:

— Vajjon ő örülni fog-e nekünk?

E szavak Isi vérért felháborították. Hiszen Wolfgangnak nem volt még része az anyai csókban. Apja a legnagyobb gyöngédtelenséggel bánt vele, kis testvérei kényök-kedvők szerint bosszanthatták s ütlegethették, nővérén kívül senki sem fogta pártját; de a kicsinyeket ő sem fenyegette meg. Ezuttal sem szolt nekik, annak dacára, hogy megölték kedvencét.

Tágra nyílt szemekkel, ujjaikat a szájukba dugva bámultak. Először volt alkalmuk látni a halált, eddig fogalmuk sem volt róla. Kíváncsian nézték, miképpen siratják és temetik el kedvencüket a kertben a testvérek s nagyon örültek, hogy nem árulták be őket a szülőknak s tettükért nem bűnhődtek.

Az apa hallotta ugyan Wolfgang sikoltását, de nem törődött vele.

Elsbeth helyeselte az állat megsemmisülését, hiszen Isi ugysem vihette volna magával.

Néhány nap mulva elutaztak a gyermekek.

— Hogy fog örülni anyánk — tünődött Isi az egész utazás ideje alatt. Azt hitte, hogy emlékszik még reá és mégis, mikor egyes vonásait egy egészbe akarta öszszevonni, a kép egészen elhomályosodott képzetében.

Wolfgang az ablakon nézte, miként tűnnek fel és futnak tova, különös alakokat képezve a fák, a mezők és falvak, miként emelkednek és süllyednek a telegramm-drótok hogy ismét fölemelkedjenek a magasba a hosszú póznákon.

Nagyon tetszettek neki a vonal-örök, a kik mindenütt szalutálva, mint a katonák jelentek meg s ama vágya támadt, bár egyszer ő is az lehetne.

De e gondolatokat magának tartá s nővére észre sem vette hosszú hallgatását, annyira elmerült megérkezésük jelenetének elképzelésében: hogyan fog ő végre anyja keblére sietni, ráhajtani fejét s végre azon jól kisírni magát.

Igaz, hallotta, hogy anyja ismét férjhez ment. De ő nem törődött mostoha apjával, annak még nem volt semmi körrajza, vagy helye az ő képzeletében. A mint így álmodzott, egyszerre csak megérkeztek.

Szép anyja fiatalon, üdén állt előtte egy nála nem sokkal idősebb férfiú karján. Orrán csipetével, sorba nézte a vonat ablakait s szeméi néhányszor elsiklottak a saját gyermekei felett. A mikor a karcsú, magas leányka a vonatról leugorva feléje igyekezett, egészen elcsodálkozott. Keblére ölelte és hosszan tartá magánál.

— Ez az én kis Isim, Hamupipőkém?! Milyen nagyra nőttél s én még mindég egy kis leányt vártam.

— Hamupipőkének hívják leányodat? Ah! be szép!

Ezek voltak a mostoha apa első szavai aközben, míg Isi maga után vonszolta Wolfgangot.

— Itt is jó egy meglepetés! Ki vagy te kicsike? Talán csak nem Wolfgang? — kiált föl az anya. — Te vagy Wolfgang? Rólad nem volt szó?!

Megcsókolta hidegen és zavartan nézett férjére, ki szórakozottan babrált a szakálával.

Isinek eszébe jutott Elsbeth gúnyos arca, mikor e megjegyzést tette:

— És Wolfgang mellékelteni fog ingyen!

E pillanatban a fiúcska nővére emelé szeméit s az megdöbbenve ismerte föl a tagadhatatlan hasonlatot öcsese és mostoha apja között.

Egy pillanat elég volt, hogy megoldja ama talányt, amin egész gyermekkorában töprengett.

Az árny, a sötét felhő vilámfényképpen világosítást nyert egy pillanat alatt elméjében úgy, hogy bensőleg vérkönyveket sirt s most már szívesen visszatért volna apjához. Ájulás környezte s ha mostoha apja nem támogatja, összeesik.

— Sápór! — mondja az anya, szemüvegén keresztül nézve őt — gyakran vannak ilyen tüneteid?

— Még eddig sosem volt! Valószínűleg csak fáradt vagyok!

— Vidd inkább kocsiba, minthogy orvosi értekezletbe bocsátkozzál itt — szólt türelmetlenül a férj.

Otthon egy sereg különböző korú gyermeket találtak; valamennyien piszkosak, lármások s rosszul voltak nevelve. Ezek bámulva és bizalmatlanul fogadták a testvéreket.

— Kik a ti szüleitek? — kérdi az egyik — Azt hittem, hogy egy kis leányt, egy játszópajtást kapunk s ez egész hölgy.

Isire egy kicsiny szoba várt berendezve, a minek igen megörült, hogy szinte belepirult. De hamar elmúlt öröme, mikor meghallá, hogy Wolfgang számára egy ágyat sem találtak a házban.

A gyermek-szobában a diványon kellett aludnia. Isi szemrehányást tett önmagának, hogy rosszul cselekedett; most már tudta jól, hogy soha sem fogja anyja keblén kisírhatni fájdalmát, nem olyanok az itteni körülmények.

Wolfgang a gyermekcsereg között dulakodásba keveredett. A kicsinyek csak látszólag voltak legyőzöttek, mert beárulták s megbüntették a győzöt értéket.

Isi szomorúan és ijedten menekült szobájába. Testvérei részéről különféle csufolásban volt része; a kicsinyek ilyen dologban bámulatosan találékonyak voltak. Ilyenkor Isi szőke, hosszú szempilláitól árnyalt, szomorú szeméit anyjára emelé, hogy menedéket keressen nála az üldözés elől, de az rá sem hederített, szemüvegén keresztül a kisebbeket nézte, vak csodálattal gyönyörködött rakoncátlanságukban s vidáman nevetve mondá:

— Ugy-e, milyen pajkosak!

A apa ilyenkor összevonta homlokát s felelé:

— Nagyon rosszak, neveletlenek! Ez a te folytonos csodálatodnak a káros következménye. Számátlan hibáid közül a legnagyobb: a gyermeknevelési tehetség hiánya.

Ilyenkor a szemüvegek Isire irányozódtak, ki úgy állt helyén, mintha töviseket raktak volna lábai alá:

— Csakugyan, te tulságosan érzékeny vagy gyermekem, akár csak valami cukorból készült hercegnő.

E mondást fölfogta a gyermekesereg s fegyvert kovácsoltak belőle nénjük ellen; valóságos ostorozást vittek véghez.

— Tudod te, cukorhercegnő, hogy olyan szemeid vannak, mint a tehénnek! — kezdé az egyik fiú s a többiek különféle hangnemben és kifejezésben bővítették ki ezt a megjegyzést.

Egyedül a mostoha-apa talált ki naponként Isi számára valamit, hogy felderitse.

(Folyt. köv.)

Gonzaga Szent Alajos tiszteletére.

Irta: XIII. Leó pápa 1822.

Szent Alajosnak képe ez, melyet
Áhítatos hívők állnak körül;
A művészet, mely alkotá, örül,
Hogy a természettel versenyezhetett.

A szízi arc oly halovány, beesett,
Szemébe lám a köny özönje gyűl,
Ha elgondolja kinos érzületül:
Krisztus miértünk mennyit szenvedett.

De bár szelid arcát a mesteri
Kéz oly hűséggel tudta festeni,
Lelke szépségét nem festhette le.

Mert bármi nagy a művész szelleme,
Hogy mily dicső egy menyországi lélek:
Nem festhetik le halandó művészek.

A mikor a pápa Viterióban a Jézus-társasági atyák növendéke volt, írta ezt a szonettet 12 éves korában, a melyet az intézeti igazgatóság ki is nyomatott. Ezt a költeményt most Csicsáky Imre pápai titkos kamarás, zombolyai plébános lefordította és Dessewffy Sándor esanádi püspök a római nemzeti zarándoklat audenciája alkalmából át fogja nyújtani a szent atyának. A költemény Akantz Viktor színes rajzaival díszített pergamenre van nyomtatva és pompás fehér bőrkötésben van.

Száll az ének szájrul-szájra.

Regényes történet Zubokiról, a nagy vitézről és az öreg Mihályról, az ő hűséges szolgájáról.

(Folytatás.)

Itt szünetet tartott a vénasszony és végigsimiotta homlokát, mintha a régmúlt események emlékezetéből kiszálltak volna és most akarná őket visszaidézni. Annak a fekete, ráncos kéznek a vad remegéséből érezhette Fabricius uram, hogy az egykori indulatok nem veszték el nyom nélkül, hanem még ma sebesen dobog az öreg szív a régi emlékek tüztől.

— Mentem, ha a pokolba is kellett volna Bityráknak utána menni, mert megesküdtem szent Flóriánra, a ki a haramiák pátronusa . . .

— Eddig azt hittem — szólta közbe — hogy szent Flórián a kéményseprők védője.

— És a haramiáké, főbíró uram, mi választottuk őt magunknak, igaz, nem kérdtük meg előbb a kegyelmes szentet, hajlandó-e pátronusunk lenni. De hát kell a szegény haramiáknak valaki, a ki ügyüket pártolja a magas egekben. De hát, hogy a dologra térjek, elindultam a Tisza felé . . . Hét hónap mult el, hogy mit csináltam ez alatt a két hónap alatt, arra már nem emlékszem. Jártam, mint egy dühös farkas az országotakon, falusi csárdákban, pusztai itatóknál kerestem a szeretőmet. Verekedtem betyárokkal, pandúrokkal . . . Egyszer, egy késői nyári éjjelen. a fű harmatos volt és a hold a Tisza fenekén és az égen ragyogott, egy magányos halászcárdához értem. — Kis csárda volt, nádfedeles, akkora az ablaka, mint a tenyerem. Odabévíről cimbalomszót hallottam és egy lány, gyönyörű bariton hangot, a mire megdobogott a szívem és

minden vérem a fejembe szökött. Itt vagy hát Bityrák! Meg vagy Bityrák! Mert az ő hangja volt az énekes hang, főbíró uram.

Férfigúnyában voltam, meg aztán a kóborlás és kesergés annyira megváltoztatta az arcomat, hogy a saját édes anyám sem ismert volna rám. Bátorságot öntöttem a szívembe és szerencsés jó estvét kívánva, benyomtam a csárda ajtaját.

Hát ott ült Bityrák a hosszú, kecskelábú asztal mellett, előtte hosszúnyakú itcés, a sarokban pedig egy vén cigány pengette a cimbalmot. Hanem hogy megváltozott az én zsebrák Bityrák! Lobogós ing volt rajta, tulipános szűr mellette és pörge kalap a szemére húzva. Egy hosszúnyelű fokos volt előtte az asztalra fektetve.

Mikor beléptem, felemelte a fejét és a fokost. Végigmért és rámrivallt:

— Ki fia vagy, te szegény, halálnak jelöltje?

Azt feleltem, hogy szegény diák vagyok, senkinek se vétettem soha, kegyelmezzen nekem. Erre pöfeszkedően a mellére csapott.

— Én pedig Angyal Bandi vagyok!

Ijedséget mutattam, pedig Angyal Bandival két nap előtt találkoztam a kondorosi buckák alatt. Jóbarátságot kötöttünk és pipát ütöttünk. Azt gondoltam magamban, hazug zsebrák vagy te, Bityrák, nem elég a magad haramia neved, hanem más jóra való emberekét is bepiszkolod.

Mikor eléggé kigyönyörködte magát tettetett ijedtségemen (hogy megutáltam akkor azt a morva utonállót!) leültetett és bor után kiáltozott. De jött is, hívás nélkül a csárdásné. Parázsszemű, galagonya-csipőjű, takaros menyecske volt. Gyors pillantást vetett rám és dévajkodva ölelte át a Bityrák nyakát és valamit súgott a fülébe, a mit én tisztán meghallottam: „lány ez a diák“ mondta. Bityrák félszemmel rám sandított a kalap alól. „Majd kilátszik a vallatásnál“ dörmögte és a csárdásné elkezdte hordani a bort, mi pedig ittunk.

Bityrák nagyitalu ember volt mindig. Mikor tort ültek a haramiák, mindenki kidőlt mellőle, jobbra-balra heverték körülötte a hullává részegült zsványok és ő egymagában ivott; ivott addig, a míg azok életre tértek és folytathatták a kupák üritgetését ott, a hol elhagyták. Ám én se azért voltam a haramiavezér szeretője, hogy inni nem tudtam volna.

Az asztal végére parancsolta a cimbalmost, a vén cigány se nem látott, se nem hallott, csak a nótacsinalást tudta; hanem azt nagyon tudta. Ugy sirt, reszketett, kesergett a keze alatt a rozoga szerszám, hogy bámulni való volt az. Betyárok keze alatt nevelődik a jó cigány. A betyárnak csak szépen lehet muzsikálni, mert ha rosszul muzsikál neki a cigány, akkor behorpasztja a fejét. ellenben, ha kedvére kezeli a szerszámot, akkor annyi bankót kap, hogy még az unokájának is maradna belőle, ha a cigány multság után meg nem bolondulna és el nem mulatná azt, a mit keresett.

Játszott az öreg, hol szívhez szólóan, hol vidáman, gyönyörűség volt hallgatni. A csárdásné pedig dalolt a Bityrák fülébe. Azt már nem volt gyönyörűség hallgatni, de még nézni sem. Közben pedig erősen ittunk.

Egyszer aztán kipattant Bityrák a szoba közepére és átkarolta a csaplárosné darázsderékát. A cimbalmos frissebben ütögette a húrokat. Bityrák pedig rakta, hogy majd szétszedte a házat.

Mikor befejezte a táncot, felém vágott a szemével és azt mondta: „ezt csináld utánam, gyiák!“ Felálltam és kiperdültem a csaplárnéval a szoba közepére. Hej, be szerettem volna ezt a kigyót megfojtani ott a két karommal. Egyszer csak azt súgja tánc közben a csaplárné: „mit akarsz itt, te kisasszony.“ Nem vagyok én kisasszony, feleltem, csak diák vagyok. Azt mondta, hogy tegyem bolonddá az öregapámat. — Különben megnyugtató, jó helyre jöttem. itt ezen a tájon a madár se jár, ha elszöktem hazulról, hát hiába keresnek. Nem feleltem semmit. Végül megsúgta, hogy ha meguntam a multságot, menjek annak az ajtónak, ott találok egy kis szobát, abban egy ágyat, feküdjem le, senki se fog háborgatni. Ő Angyal Bandival sokáig szokott együtt mulatni. Mire ezt elmondta, befejeztük a táncot és behuzódtam újra az asztal mellé és továbbittunk.

Az idő mult és az üvegek egyre szaporodtak. Az üres üvegek. A cimbalmos játszott, a csárdásné hordta a bort, Bityráknak már keresztbe állott a szeme. A vén cimbalmos is csendesebben játszott.

Azon vettem magam észre, hogy Bityrák tüzesen kacsingat rám. Sőt beszélt is hozzám szép szavakat. A csárdásné elfehéredett és merev, szűrő pillantással nézett rám. Egyszerre azt mondta, hogy menjek már aludni... Bityrák dühösen nézett a csárdásnéra és azt kérdezte, hogy ki parancsol itt, ő-e, vagy más?

A csárdásné nem felelt, hanem felkapott egy pohár bort és az arcomba öntötte.

Én elkiáltottam magam, felugrottam és neki akartam menni a csárdásnének. Bityrák erre egyszerre felemelkedett és ölbe kapva a csárdásné, bevitte abba a kis szobába, a mit tánc közben ő jelölt ki számomra. Bevitte és visszajött, az ajtót bezárta kívülről. Hozzám közeledett és megfogta a vállam.

— Ki vagy te lányképű suhanc?

A kis szobából iszonyú kiabálás hangzott ki. Bútorok törése, ajtó recsegése. A vén cimbalmos cigány a zavarban hirtelen kisurrant az ajtón.

Én Bityrák elé álltam és mereven a szemébe néztem. Azt mondtam:

— Én vagyok Hanka. (Akkor még Hanka volt a nevem, mert fiatal voltam.)

Bityrák hátratántorodott. A szeméhez kapott, majd iszonyúan felordított. A következő pillanatban készsúrást éreztem a mellemben.

A szúrás nem volt mély, mert alig éreztem. Neki ugrottam Bityráknak, a földrepertem és hátracsavarva a két kezét, erős kötéllel összekötöttem.

Aztán kimentem a csárdából és az ajtót bekötöttem magam után. A mécsessel — a mit magammal hoztam — megcsókoltattam a csárda nádas födelének a négy sarkát. A láng magasra fellobogott és a Tisza feneké egyszerre tűzzel és zsarátnokkal lett telí, a csendesen uszkáló hold elveszett a tűztergőben. Egy darabig még hallgattam a csárdában rekedtek borzasztó üvöltését, aztán megindultam vissza, oda, a honnan jöttem.

(Folytatása következik.)

Krúdy Gyula.

Å magyar fürdőkről.

I.

Fenyőháza.

(Klimatikus gyógyhely.)

Közeledik a fürdőidény beálltával a magyarok kivándorlása.

Ez az időpont jellemzi leginkább külföldön a mi hazafiatlanságunkat, civilizálatlan voltunkat és a ki kételkedik azon, hogy talán még sem állunk a nyugati nemzetek előtt olyan furcsa színben, mintha Ausztria barbár gyarmatnépsége volnánk s az meg fog győződni az ellenkezőről.

Két csalhatatlan jelenségből fog arról meggyőződni, hogy e sokat beszélő, de keveset cselekvő, és impraktikus, nemcsak hazafiatlan, de a barbárságig kozmopolita nép vagyunk, bárhogy is verjük mellünket. A művelt nyugati nemzetek számtalan jeltől ítélve, hamar ítéletet alkotnak a mi hazafiatlanságunkról, mikor külföldre pénzt költeni indulnak el, holott ők külföldre pénzt szerezni járnak.

A másik, még szomorúbb jelenség az, hogy alig van külföldön rólunk más vélemény elterjedve, mint az, hogy mi valósággal Ausztria gyarmatai s félbarbárok vagyunk, mert hiszen mi kényszerít bennünket arra, hogy kivándoroljunk nyáron Magyarországból s elvigyük a legrosszabb helyre pénzünket?

A külföld azt hiszi, hogy a világ semmiféle népe sem cselekedne hasonlóképpen, ha erre nem volna kötelezve — s mert mi mégis folytatjuk a kivándorlást — a világot megerősítjük abban a tévhitben, hogy ezt így parancsolja nekünk Ausztriától függő helyzetünk.

Tisztelt magyar és hazafias közönség, nem az osztrákok, de mi magunk csinálunk őseink hazájából osztrák gyarmatot!

* * *

Pedig mennyi és mily szép alkalom volna arra, hogy itthon jó ismerősök, barátok körében tölthessük a fürdőévad rendes idejét. Csak ösmerné a magyar közönség legalább azokat a fürdőinket, a melyek, gyógyító hatásaikat tekintve, sokkal többet használnak a szenvedő emberiségnek, mint a híres német fürdők állítólagos olcsósága.

E tekintelben pl. Fenyőháza az első helyen áll a hazai fürdők között.

Pompás fekvése a Tatra fenyvesei között, rendkívül balsamos levegője olyan klimatikus gyógyhelylét tettek, a melyhez hasonlót nagyon keveset; olcsósága gondos és minden kívánalmaknak megfelelő kényelmes berendezése és az úri társaságok által látogatottsága folytán a magyar fürdők közt egyik legkeresettebbé vált.

Már nemcsak a Kárpát-vidék turistái, nemcsak az alföldi gentrik sportférjai ösmerik ezt a kedves, bájos fürdőhelyet, a hol a tüdő ugyszolván ujászületik a csoda-

hatásu fenyvesek között; de legjobban mutatja a magyar fürdő nagy hírét az a kedvező körülmény, miszerint a németországi és lengyelországi idegenek is évről-évre nagyobb számmal keresik fel e fürdőt, a mely gyógyhatásra és olcsóságra nézve majdnem páratlanul áll fürdőink közt.

Egyébként is teljesen modern az egész fürdő minden irányban, nemcsak a külföldi fürdők olcsósága és látogatottsága tekintetében. Mert Fenyőháza igazi üdülőhely, gyógyfürdő, a szó legvalószínűbb értelmében s ezért szaporodik évről-évre azoknak az idegeneknek a száma, a kik gyógyulást keresnek, mert azt itt megtalálják.

Dr. Hollósy István

Æ Kisfaludy-Társaság.

A Kisfaludy-Társaság az Akadémia kistermében előkelő hallgatók előtt tartotta meg felolvasó ülését Beöthy Zsolt elnöklése mellett. Az ülés első tárgya a Kisfaludy Károly szobra volt, mely a muzeum kertjében már romlásnak indult. A szobrot a jövő hónapban renoválni fogják. Ezután bejelentették a tavalyi kiadások most megjelent műveit: Göthe, Hermann és Dorottya-jának magyar fordítását Lehr Alberttől; Goncourt Edmond regényét, A zengamó fivérekét Szűry Dénes fordításában és a francia lírai történet fejlődését Harasztí Gyulától.

Berzeviczy Albert a vatikáni Borgia-szobákról tartott felolvasást. Három év előtt nyitlak meg újra — ugymond — a sötét szobák s hatalmas művészettel vissza varázsolva ujult meg a néző előtt a Borgiák rettenetes emléke. A szobák ugyan olyan állapotban vannak, mint négyszáz év előtt, a mikor még VI. Sándor pápa lakott bennük. A fölolvásó ismertette a szobák berendezését, festményeit, művészi díszítését s azután áttért a VI. Sándor pápa életére, fiának Borgia Cézárnak vérengzésére. Borgia Lukretia szereplésére s végre a pápa meggyilkolásának körülményeire. A fölolvásást megéljenezték.

Vértesi Arnold A szerecsen fiu című új regényéből olvasott fel egy szakaszt s a közönség tetszéssel fogadta a fölolvásást. Végül Vargha Gyula bemutatta Szentessy Gyulának a Bulyovszky-pályázaton dicséretet nyert Verebek című költői elbeszélését. A közönség megtapsolta a gyönyörű elbeszélést.

Színház.

A Nemzeti Színházban április hó 27-ikén adták először Zigány Árpád „Shakespeare“ című 5 felvonásos darabját. A ki ezt a darabot végig nézte, az elmosolyodott a szerző történelmi járatlanságán, ha pedig azt gondolta, hogy a költő némi szabadsággal élhet műve megalkotásában, bosszankodott azokon a képtelenségeken, melyek az idő és térben hemzsegeknek.

Eltekintve ettől, lássuk, mit művelt a szerző. A dráma Shakespearenek s egy színésznőnek a szerelme körül forog. (Abban az időben még nem voltak színésznők, férfiak játszották a női szerepeket.) Ketty, a színésznő megismerkedik Shakespeare-rel s elhatározza, hogy ajánlani fogja rendezőnek s megismerteti a szegény költőt a lordokkal, műbarátokkal és színészekkel. (Művei eddig álnév alatt kerültek a nyilvánosság elé.) Így kerül a színésznő protekciója folytán az előkelő társaságba.

Mackenzie lord darabokat irat vele és a saját nevén adhatja elő, de senki sem hiszi, hogy Periklest, Romeot, A makrancos hölgyet és a Felsült szerelmeseket ő írta volna s összeesküsznek, hogy megtudják a valót.

Elsősorban is Romeora kerül a sor. A színház zsúfolásig megtelik, de Romeo személyesítője részeg s a közönség tombol s követeli, hogy a szerző játsza el a szerepet. Mackenzie ekkor kénytelen bevallani, hogy nem ő a szerző s előáll az igazi költő és eljátsza hőszerepét. Művészi játékával elragad mindenkit s el Erzsébetet, Angolország hatalmas királynéját.

A királynő látni óhajtja Shakespearet s az megjelen előtte. A büszke költő merészen beszél a királynővel s e bátorsága csak növeli értékét. S a királynő másnapra meghívja az Akadémiába s megparancsolja, hogy szavaljon neki. Shakespeare Stuart Mária balladáját szavalja. A jelenlevők kardot rántanak a vakmerőre, de Erzsébet nyugalmat int. A költő a Towerbe kerül. Ismerősei kérik, esdekelnek, hogy engesztelje ki a király-

nőt, kérjen tőle bocsánatot, de nem teszi, inkább meghal, semhogy magalazza magát.

Perdül a dob. A bakó megjelenik! A bűnös sorra bucsuzik pártfogójától, a lordtól, szerelmesétől, Kettytől, kit oly nagyon s szerencsétlenül szeret s végül Erzsébettől. De a költő nem hal meg, mert a királynő kegyelmet ad s a szorongatott költő lelkes ihlettel hálát ad a nagy királynőnek és ezzel be is végződik a színjáték.

Mindezekből látható, hogy a cselekmény nagyon gyöngé, azonban a dialógusok szépen és hatásosan vannak megírva.

Hegyesi Mari Erzsébet királynőt művésziesen alakította s öltözékei hatást keltettek. Török Irma Kettyt, a mennyire szerepe engedte, érvényre emelte. Gyenes nem találta el Shakespeare jellemét, száraz, színtelen volt s hiányzott belőle az a kedély, mely valóját jellemezhetne volna. A kiállítás korhű volt. A szerzőt is hívták, de távollétében a rendező mondott helyette — a kisszámú közönségnek — köszönetet.

Az Uránia Színházban ma egy hete az országos nőképző egyesület árváinak neveltetése javára jótékonycélú műkedvelői előadás volt. A színház zsufolásig megtelt a legelőkelőbb közönséggel.

A programot Rudnay Józsefné igen tapintatosan állította össze. Az első szám József nádort és korát mutatta be D, Artagnan (Vay Sándor, munkatársunk) leírásában és vetített képekben.

Abban a pillanatban, a midőn a szerző leírja, hogy Pestvármegye rendei milyen estét rendeztek 1800-ban a budai redutban a nádor pár tiszteletére, felrepült a kárpit s a színpadon látni lehetett a nádort és feleségét udvara körében, a közepén pedig bájos fiatal leányokat és ifjú magyar leventéket, kik a körmagyart járták.

A trónon egy fejedelmi szépség, Kubinyi Lajosné, ábrázolta a nádornét. Az ifjú párok végtelen finom izléssel, ritka ügyességgel járták a körmagyart, melyhez a zenét Radics Béla zenekara szolgáltatta.

Ezután élőképek következtek: a szobrász műterme, terefere a kútnál, török zsúr, magyar cimér.

Az élőképek közben Kuliffay Izabella zongorázott, Kordin Mariska pedig énekelt.

Az egész előadás igen szépen sikerült s úgy a közönség, mint a szegény árvák nagyon meg voltak elégedve.

A hét története.

A király a berlini találkozás után hosszabb tartózkodásra fővárosunkba érkezik és május 18-án meg fogja tartani a szokásos diszszemlét a Vérmezőn. A fényes diszszemlén Ferenc Ferdinánd főherceg is jelen lesz.

A király 70-dik születésnapját, mint minden évben, úgy az idén is Ischlben, szűk családi körben fogja megünnepelni.

Vilmos császár és a császárné még ebben az évben Königsbergbe utaznak s a császár az ottani 1592-ben épült vártemplomban porosz királylyá fogja magát koronáztatni. Ugyanebben a templomban I. Frigyes 1701-ben tette fejére a királyi koronát. A koronázásnál, a mely október 18-án lesz, jelen lesznek az összes királyi hercegek és valamennyi német fejedelem.

Erzsébet főhercegnő huzamosbb tartózkodásra Griesbe utazott, hol édes anyjával, Lónyay grófnéval fog találkozni.

József Ágost főherceg legközelebb őrnagyi rangot fog nyerni a 6. számú gyalogezredben, melynek ez idő szerint első osztályu kapitánya.

Lónyay Elemér gróf és neje Stefánia kihallgatáson voltak a pápánál. A grófi párt fejedelmi személyiségeket megillető fogadásban részesítették. Tiszteletükre egy szakasz gárdistát vezényeltek ki. Az előcsarnokban a főceremóniamester, a pápa házi kamarása és majordómusa fogadta s azután bevezette a pápa szobájába. Alighogy beléptek, Lónyay grófné zokogva, térdre esett a pápa előtt. A pápa gyöngéden föl-emelte és vigasztalta s megígérte, hogy szüleinél közben fog járni s ki fogja eszközölni a kibékülést. Végül a pápa sajátkezű aláírásával arcképét ajándékozta Stefániának s azonkívül több ajándékot Erzsébet kir. hercegnő számára.

Munkácsi Mihály meghalt. Kedden este Budapestre érkezett egy bonni távirat, a mely jelentette, hogy Munkácsi Mihály, a legnagyobb magyar képiró, nemes lelkét kilehelte. A nagy művészlől jövő számunkban érdekes cikket írunk.

Lasitz Pál királyi tanácsosnak és utódainak a nagymartoni előnévvel a magyar nemességet adományozta s megengedte egyszersmind, hogy a Lasitz-család nevét Lászlóra változtassa.

Pap Elek pénzügyminiszteri osztálytanácsosnak a III. osztályu vaskorona-rendet adományozta a király.

Vári Szabó István. Halas város polgármesterének sok évi buzgó szolgálata elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta a király.

Ádám Gerzonnak, a nagy-kőrösi evangélikus-református főgimnázium igazgatójának, a tanügy és egyház terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet adományozta a király.

Brüll Ödön földbirtokos és gyárosnak a király megengedte, hogy ugy az ő, valamint Miksa és Ede kiskoru gyermekei családnevüket magyar nemességük és domonyi előnévük épségben tartásával Domonyra átváltoztassák.

A király Rieger József zalavári uradalmi számtartónak a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

Zombori Rónay Lajos csász. és kir. százados, a fogarasi m. kir. állami ménes parancsnoka a napokban tartotta eljegyzését özv. Kovács Dezsőné, szül. Duka Eugenia bárónővel.

Bársony István jeles írónkat és munkatársunkat sulyos csapás érte. Édes anyja, Bársony Jánosné, született Fásy Luiza, élete 73-ik évében Debrecenben meghalt. A boldogult urnó a társadalom tisztelt tagja volt.

A magyar zarándokok ma egy hete érkeztek Rómába. A magyar zarándokok, a kik mintegy kétezren vannak, papságuk vezetése mellett meglátogatták Szent-Péter, Szent-Pál, Mária Maggiore és a Latteráni bazilikákat. Mindenütt misét és prédikációt hallgattak s azután meggyóntak. Csütörtökön a Szent-Péter-templomban Kalocsay Alán cisztercita áldozó-pap, országgyűlési képviselő prédikált. Beszédében a jubileumi évről és a magyar katolicizmus kilencszáz éves jubileumáról szólott. A prédikáció után Bende Imre nyitrai püspök misét mondott. Délután a Mária Maggiore-templomban a budapest szeminárium prefektusa beszélt, a Latteráni-templomban pedig Soós páter és Majláth Gusztáv erdélyi püspök. Pénteken délelőtt a magyar zarándokok a Szent-Pál-bazilikában voltak, a hol Császka György mondott misét. Robitsek plébános és Majláth püspök pedig szónokoltak.

A pápa pénteken délben fogadta a Szent-Péter-templomban a toszkánai híveket, a kik mintegy ötezeren vannak.

A kereszténység 1900 éves és a magyar katolikus vallás 900 éves jubileuma alkalmából a hódolati ünnepeket rendező országos bizottság azt javasolta, hogy az egyházmegyei hatóságok jubiláris istentiszteleteket tartsanak. A pécsi, erdélyi és veszprémi püspökök már intézkedtek ez ügyben s példájukat fogják követni a többi megyés püspökök is.

Wlassics Gyula kultuszminisztert Kézdi-Vásárhely városa diszpolgárává választotta s küldöttséget menesztett a miniszterhez, Bartók Lajos polgármesterrel az élén, hogy a diszoklevelet átnyujtsa. A miniszter megköszönte a város bizalmát s megígérte, hogy a Székelyföld kulturális érdekeit gyámolítani fogja.

Kolozsvár városa közgyűlése kimondta, hogy a Mátyás-szobrot a jövő évi május elején leplezik le, azon a napon, melyen a király a meghívást elfogadta. A király fogadására banderiumot rendeznek, melynek vezetésére Wesselényi Béla bárót kérték föl. Az ünnepre ő felségét küldöttség fogja meghívni.

Az Achilleon-villát, melyet a boldogult Erzsébet királyné Korfu-szigetén építtetett — hir szerint — egy millió frankért eladták egy francia részvénytársaságnak. A társaság a villát szállodává akarja átalakíttatni különféle mulató helyekkel. A görög kormány már meg is adta volna az engedélyt egy játékbank felállítására, mely a monakoihoz hasonló.

A vigyázó Sándor lírai költemény-pályázat eredménytelen maradt. A bíráló bizottság jelentése szerint a pályázatra összesen 121 drb. lírai költemény érkezett be, a mely örvendetes esemény számra nézve, de annál leverőbb az értéket illetőleg. Az egész pályázat azt a benyomást tette a bírálókra, — nevezetesen Jakab Ödön, Szabó Endre és Kenedi Gézára — hogy hivatottabb költő aligha vett részt ebben a versenyben. A bírálókra majdnem megdöbbenően hatott a pályaművekben mutatkozó gondolatszegénység, a formatökély iránti igen-igen fogyatékos érzék, a nyelv szintelensége és erőtlensége és a mi fő: a magyar lélek megnyilatkozásának szembezőkően meglepő hiánya. Ugyannyira, hogy nemcsak hogy a 300 koronás pályadíj nem volt odaitélhető, de még csak dicséretre sem méltó egyetlen pályamunka sem. Az értekezlet tudomásul vette a bíráló bizottság jelentését és elhatározta, hogy a ki nem adott pályadíjat a jövő évihez csatolja, a mikor a pályadíjat két részre osztja és pedig az első díjat 400 koronában, a másik díjat 200 koronában állapította meg.

Szerkesztői üzenetek.

F. M. P. urnőnek. Méltóságod kivánságának akkor eleget nem tehattünk a beérkezés késedelme miatt. Hisszük azonban, most megelégedésére szolgáltunk.

D'Artagnan. Mi levelünk és ígéretünk értelmében cselekedtünk, tehát sorait eszerint még nem magyarázhatjuk. Egyébként szíves előzékenységgel örök időkre leköteltet. Üdvözlét.

M. M-né urnőnek. A »királyné albuma« második kiadása e hó közepéig minden valószínűséggel elkészül, akkor állhatunk Nagyságod rendelkezésére is.

Nagyságos és főtisztelendő dr. Drexler Antal urnak. Kedves elismerésért hálás köszönet.

— A női szépség ápolása, fentartása és emelésére legjobban ajánlhatjuk maj számunkban megjelent Bantler Ödön kitünő hírnévnek örvendő „Szent-Miklós“-gyógyszertára (Temesvár) által előállított kozmetikai szereket, melyek mentesek minden károsan ható anyagtól és mint számtalan esetben beigazoltatott, meglepő sikerrel és teljes megelégedéssel használják.

KITÜNŐ CIMBALMOK

olcsók, jóhangúak, 5 évi jótállással, részletfizetésre is.

VARGA PÁL

VIII., Rökk Szilárd-utca 3.

Árjegyzék ingyen. 10-1

Zongoratanárnő

kiváló szakismerettel, kellemes modorral, órák adására ajánlkozik a fővárosban, vagy a közel vidékre.

Címe a kiadóhivatalban.

10-1

Legjobb magyar pezsgők

VIN DE CABINET

PRÉDA

ARANYCEPPEK

SPARKLING HUNGARIAN

A fenti pezsgők kitünő hire messze tul terjed a magyar határon.

Dr. Ludwíg Willibald

pezsgőbor-gyáros
NAGY-MAROSON.

52-6

BOGOSZÁVLEVITS ÉS NAGY

szűcs és szőrmeáru raktáruk és nagy moly elleni megóvó intézetük

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 5.

Tűzkár ellen minden egyes tárgy a »Triesti biztosító társaság«-nál van biztosítva. Előre bejelentett biztosítási tárgyaik már a 100.000 koronát meghaladta.

Betörés ellen legújabb villanyos berendezésük is biztosít. **Legfinomabb bel- és külföldi szőrmeék,** szőrme-divatárak, utazó-bundák, karmantyúk, sapkák dús választékban. Raktárunkban vásárolt vagy rendelt öltönydarabok javítása egész ingyen, igazítást és átalakításokat féláron eszközölnék a nyári idő alatt. Szállítás Budapesten díjmentes. Áraik jóval olcsóbbak, mint bárhol és csakis a tárgyak elvitelekor fizetendők.

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek, valamint tárgyak moly elleni megőrzésre mérsékelt árban elfogadtatnak.

7-2

Budapest legnagyobb és legolcsóbb
női ruha áruháza

Kerepesi-út 77. **BRUCK ZSIGMOND**

József főherceg szálloda mellett.

Tavaszi gallérok

angol posztból készíte, sötéték, fekete és drapp színekben 1.50, 1.90. Ugyanaz zsinórova 2.50, 3.25

Tavaszi kabátok

tiszta gyapjú-posztból, legújabb fagon szerint készíte, drapp, kék és fekete színekben, szines atlaszszal bélelte s moirével díszíte 5.50, 6.50. Ugyanazon színekben, legfinomabb pervienből készíte, szines atlaszszal bélelte és dusan selyemmel applikálva 8.—, 9.—, 10.—, 11.—. Postai megrendeléseknél a felső bőség megadandó.

Tavaszi bársony-

gallérok, atlaszszal bélelte, szallag-csokor és gázcik nyakdiszszal ellátva 4.50, 5.50, 7.50. Ugyanaz fekete kamugarn v. ramage 4.50, 5.50. Egész hosszu 7.50. Fekete bársony Cepp, egész hosszu szallag-csokor és gázcik nyakdiszszal és gyöngygyal rral díszíte 7.50, 8.50, 9.50. Fekete csipke-gallérok dusan díszíte, gyöngygyal és szallaggal ellátva 6.50, 8.— és teljebb.

Legújabb színű

† kockázott angol posztból készíte gallérok, minden színben, szerpentin-fodorral és rojtal díszíte 5.50, 6.50, angol posztból 85 cm. vagy 95 cm. hosszu, minden színben 8.—, 9.—, 12.—.

Tavaszi ujdonság

fekete, drapp vagy kék pervien-posztból készíte Paletton, egész hosszu, szerpentin-szabást, szines atlaszszal bélelte 6.50, 7.50, 10.—

Útcai ruhák,

legújabb tavaszi kelmékből, minden elgon-dolható színekből, készíte ruhák, gazdagon zsinórova és díszíte és bármely dívatlap-ból kiválasztott ábra szerint mérték után elkészíte 7.50, 8.50, 10.50, 12.— Postai megrendeléseknél felsőbőség, nyakbőség, ujjhossza és aljhossza megadandó.

Fekete selyem brocát-

vagy nerverlő-ruhák selyem csipkével, gyöngygyal és selyemmel applikálva 20.—, 25.— és feljebb. Fekete selyem-alj szerpentin-alakban 9.50.

Gyönyörű mintázott

szövet-aljak, átlag kibélelte, kiválóan szé-pen és formásan készíte, mindenkor ezer és ezer raktáron, teget, drapp, bordó, fekete és zöld színekben. 3.—, 3.50.

Lusztér és alpacca-aljak.

Fekete és teget, alpacca lusztér-aljak, mint a selyem, kiválóan szépen zsinórova és formásan készíte, 4.50, 5.50. Ugyanaz szerpentin-fodorral 6.50, 7.50.

Dívat ingbluzok.

Selyem ingbluz rózsá-, kék-, vagy drapp színekben 4.50, 5.50, 6.50. Selyem ingbluz a legfinomabb brocát-selyemből, rózsá-, kék, fekete és más gyönyörű színkivitelben 8.—, 9.—, 10.—, 12.—. Ingbluz, fehér pique, fehér himzéssel 2.20, 2.50. Ingbluz, nyers selyem, imitatio selyemmel himzeve 2.50, 2.80. Ingbluz cosmonosi mosóvoiból 1.90, 2.20. Ingbluz szines atlaszból, rózsá-, kék vagy bordó színekben 2.20, 2.50. Ingbluz mosó-voiból — .96, 1.40.

Viszontelárusítók jutalékban részesítettek. — Postai megrendeléseket utánvét mellett lelkismeretesen eszközölök. **Nem tetszőket kicserélek.** 10—5

FENYŐHÁZA

(Liptómege) **Dr. Wlassich Gyula** kultuszminister ur kedvenc üdülőhelye. — **Allami nyaralótelep, éghajlati gyógyhely, vizgyógyintézet.** A Tatra hegység fenyvesei között védett helyen, üdítő, pormentes völgyben telszik Fenyőháza, a Nagy-Tatra gyöngye.

Idény 1. május 1-től október végéig. A szállodák egész éven át nyitva állanak. — **Szállás:** (4 szálloda és 20 nyaralóban 210 modern és kényelmes szobával). Árak: július-augusztusban naponként 1 frtől 2 frt 50 krig. Elő- és utóévad 25 százalékkal olcsóbb. Minden épület hegyi forrás-vízvezetékekkel van ellátva. — **Élemezés:** étlap vagy megegyezés szerint. Egész penzio lakással, jutlust és augusztust kivéve, **személyenkint napi 4 korona.** Table d'hôte 6 fogással 2 korona 40 fillér. — **Szórakozásra:** kiterjedt 80 Klm. kocsizó, séta és erdei utak, gyógyterem, kávéház, 2 lawn tennis, díszes tekepálya stb. stb. szolgálnak. — **Fürdők:** vizgyógyintézet, meleg fürdők, uszoda. — Vasut, posta, táviráda helyben. — Megkeresésekre szívesen válaszol 18—6

JAHN NANDOR bérnök.

SZALON-CIMBALOM
pedálos, barna vagy fekete színben, kitűnő erős csengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. — Bolti ára 300 korona, nálam **150 kor.-ért** kapható. Alapos tanítást is elvállalok havi 16 k.-ért

Árjegyzéket bérmentve küld

JEGESI GÉZA cimbalom-készítő, a vaskoronás cimbalom főttalálója

Készítési telepe: **Budapest, VII., Nefelejts-utca 43.**
Eladás 20 koronás havi részletekre is. 52—6

Szép, tiszta üde arcbőrt ér el mindenki a

JUNÓ-KENŐCS
(kéz- és arczkenőcs)

használata által. Teljesen ártalmatlan. Biztosan és gyorsan távolít el szeplőt, májfoltot, pörnsenéseket, bőrtkát (mitessert), bőrhámlást, napégetést, arczvörösséget, stb. I. sz. tégely 1 korona. A hozzávaló JUNÓ-szappan 60 fillér.

JUNÓ-KENŐCS II. sz. még finomabb és hatásosabb, mint az I. sz. Tégelye: 2 korona. Hozzávaló folyékony JUNÓ-szappan 80 fill.

JUNÓ-PUDER (fehér, rózsá és cremszinű) egy doboz 1 kor. JUNÓ fogpaszta, szappan nélkül 1 korona. Fogszájviz egy üveg 60 fillér.

Junó hajfestőszer (Chromatique de Juno). Tökéletesen ártalmatlan szer, ősz vagy vörös hajzatnak (hajusz, szakáll) szőke, barna vagy fekete színre való kényelmes és állandó festésére. A használati utasítás szoros betartása mellett. A festés nem sikerülése teljesen ki van zárva.

A legkínzóbb és legerősebb fogfájás egy pillanat alatt megszűnik! amerikai fogcsepp alkalmazása folytán. Legjobb szer mindennemű fogfájás ellen. Bámulatos gyors hatás! Egy üveg ecsettel és használati utasítással 90 fillér (45 kr.) 1 kor. 26 fillér elűzetes beküldése ellenében bérmentve. Főnti szerek nagyszerű hatását az elismerő- és köszönő levelek ezrei igazolják. Főraktár és egyedüli készítése a hírneves Junó készítményeknek.

BANTLER ÖDÖN „Szent Miklós”-gyógyszertára **TEMESVÁR, Király-utca 5. szám.**
Naponta szétküldés postával. 10—2

